

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Тотко Нейков Стоянов, катедра Археология, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

относно материалите, представени за участие в конкурс на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност „професор“ по археология - праистория (професионално направление: 2.2 история и археология)

Със заповед № РД 38-162 от 10.03.2015 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по археология - праистория (професионално направление 2.2 история и археология), обявен в Държавен вестник (бр. 13 от 17.02.2015 г.) и в интернет страницата на Университета.

За участие в конкурса е подал документи един единствен кандидат: доц. д-р Красимир Петров Лещаков, доцент в катедра Археология. Кандидатът отговаря на условията за заемане на длъжността „професор“ съгласно чл. 29 (1) от Закона за развитие на академичния състав в Република България и чл. 114 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Той заема академичната длъжност „доцент“ в същия университет от 1997 г., и е доктор по археология от 1986 г.

Кандидатът се представя в конкурса за професор с хабилитационен труд – част от колективната монография Yabalkovo, Vol. 1 (ed. by J. Roodenberg, K. Leshtakov and V. Petrova), Sofia 2014. Той е автор на четири от основните глави в монографията – I, V, VI, IX (общо 198 стр.) и е съавтор в три глави (X. 1, XVI. 1, XVI. 2).

Към документацията е приложен и списък с 63 публикации на доц.Кр. Лещаков, публикувани и дадени за печат към момента на конкурса. От тях за рецензиране, кандидатът е подбрал 34, които са публикувани след хабилитацията му и като представящи основните насоки и достижения в научните му дирения - студии (2) статии и рецензии (3); три от тях са под печат. Следва да се отбележи, че значителна част от тях (26) са на чужд ези, основно английски, в престижни издания и акти на международни научни форуми.

Научните интереси, полевата активност и отразяващите ги публикации на кандидата са в широк диапазон от проблематиката на Праисторията на Източните Балкани и свързаните с тях съседни региони от ранния неолит до къснобронзовата епоха (и дори феномени от желязната епоха). Сред тях

изпъкват проблемите на селищните форми и селищния модел през неолита, халколита и бронзовата епоха на земите на юг от Стара планина; археология на погребалните практики и археология на култа през Бронзовата и Ранножелязната епоха.

Отражение на интереса на кандидата към проблематиката на културата на земите на Южна Тракия през Бронзовата епоха и ранножелязната епоха са студиите под № 12 и 43 (№ 49-51 са вариант на № 12), в които е демонстриран комплексен подход към наличната информация, част от която е резултат от изследователските усилия на автора и интерпретацията ѝ (заглавието на № 12 е цитирано некоректно в списъка – „Бронзовата епоха в Тракия”, вм. „Бронзовата епоха в Горнотракийската низина”). Данните за контакти с Егеида и Анатолия са коментирани и в редица други публикации (№ 40, 44, 47, 53) Актуализиран и допълнен с информация вариант на частта касаеща генезиса и развитието на основни типове култови практики и свързаните с тях и култови места (в № 12) е публикуван в отделна статия (№ 39). Темата „археология на култа” е предмет и на други публикации на кандидата (№ 15, 24, 45, 52, 62). Проблематиката на погребалната практика е обект на няколко публикации (№ 23, 46, 48).

Няколко статии (№ 13, 21, 22, 41) и особено статията под № 60, публикувана в сп. *Anatolica*, са свързани с публикуване на предварителни резултати от разкопките в Ябълково и дискутиране на редица въпроси – характер на обекта, архитектура, керамиката, находки и пр., са интерпретирани по-задълбочено в монографията Ябълково, том. 1. Този колективен труд е първият от поредица публикации на резултатите от многогодишни спасителни проучвания на многоброен екип археолози и други специалисти на впечатляващ комплекс от обекти от ранната и късната праистория, сред които изпъкват селище, ровове и други структури от ранния неолит, проучени под ръководството на доц. д-р Кр. Лещаков. В дяловете, написани от кандидата са представени характерът на обекта, методиката на проучванията, позицията на обекта в контекста на района и региона в културно отношение. Предложена е характеристика и интерпретация на раннонеолитния керамичен комплекс от обекта. Коментирани са рововете като специфични компоненти на комплекса на фона на познатото в Тракия и извън нея, както и някои от находките. Проучването на този мащабен обект беше място за формиране на теренни умения и развитие на изследователските възможности на студенти от редица випуски на специалност Археология и докторанти, възпитаници на доц. Лещаков.

Отличителна черта на всички публикации на К. Лещаков, независимо дали се касае за публикуване на резултатите от археологически кампании или изследвания и студии с обобщителен характер, е високото професионално ниво на илюстративния материал – карти и планове, стратиграфски профили, графични изображения на артефакти, което допринася за общото високо ниво на публикациите.

Доц. Красимир Лещаков е титуляр на основен лекционен курс по праистория на Югоизточна Европа и редица специализиращи курсове, ръководител на дипломни тези на студенти и докторанти. Пет негови докторанти вече са успешно защитили.

В заключение заявявам, че на базата на представените в конкурса научни трудове, на общите ми впечатления за кандидата като преподавател, учен и полеви изследовател, смятам, че доц. д-р Красимир Петров Лещаков отговаря на изискванията за придобиване на академичната длъжност „професор“ и ще гласувам за неговото избиране на тази длъжност.

София, 5 юли 2015 г.

Изготвил становището:

проф. д-р Тотко Стоянов